



Stöd till åtgärder på skogsmark i Sverige.
Bidrag/tilskudd som har virkning på skogbruk, skred og ras.

Maja Ramström. Skogsstyrelsen 2025-02-06

Det här kommer jag gå igenom:

- Bakgrund: Skogsvårdslag 1993.
- Idag: Stöd till miljöåtgärder samt begränsade ersättningar till vissa åtgärder inom skogsbruket.
- Olika stödformer och finansiering
- Nokås
- Ädellöv
- Återvätning
- Kompetensutveckling
- Stöd av mindre betydelse
- Frågestund



Bakgrund: Reformerad skogsvårdslag 1993



Historisk har det funnits en mängd olika bidrag till skogsproduktion i Sverige:

- Dikningsbidrag
- Röjningsbidrag
- Bidrag till skogsbilvägar
- Bidrag till avveckling av s.k. restskogar
- Återväxtåtgärder vid skador på skog eller vid fördyrade omständigheter
- Med flera

Sedan 1993 avstår Sverige generellt från stöd till skogsproduktion med vissa mindre undantag).

Bakgrund: Reformerad skogsvårdslag 1993



- Sedan 1993 sköts skogsproduktion enligt formuleringen i SVL om "Frihet under ansvar". Detaljregleringar tas bort från lagstiftningen.
- I och med den nya skogsvårdslagen jämsställs produktionsmålen och miljömålen i skogen. Skogssektorns ansvar för att ta naturhänsyn tydliggörs.
- Tidigare produktionsbidrag ex. bidrag till avveckling av 5:3 skogar omvandlades till miljöstöd.
- Sedan dess är huvudspår för bidrag till skogsmark i Sverige ersättningar för miljöarbete. Undantag finns, ex ädellövstödet.

Huvudspåret: Miljövård



Huvudspår för bidrag till skogsmark i Sverige är ersättningar för miljöarbete. Sverige avstår generellt från stöd till skogsproduktion sedan 1993 (med vissa mindre undantag).

Olika myndigheter hanterar olika typer av bidrag.

- Skogsstyrelsen
- Naturvårdsverket och Länsstyrelsen
- Jordbruksverket
- Riksantikvarieämbete

Olika stödformer och finansiering



EU

Svenska
staten

Privat/
ideelt

Olika stödformer och finansiering



EU

Stor del av svenska
stödsystemet.

- Medfinansiering från EU och staten
- Stora program som LBP, Strategiska planen, Regionala fonden

Stöd som berör skog:

- Skogens miljövärden (avslutas)
- Miljöersättningar
- Kompetensutveckling inom skogsbruket
- Samarbetsstödet (avslutas)
- Life- projekten

Olika stödformer och finansiering

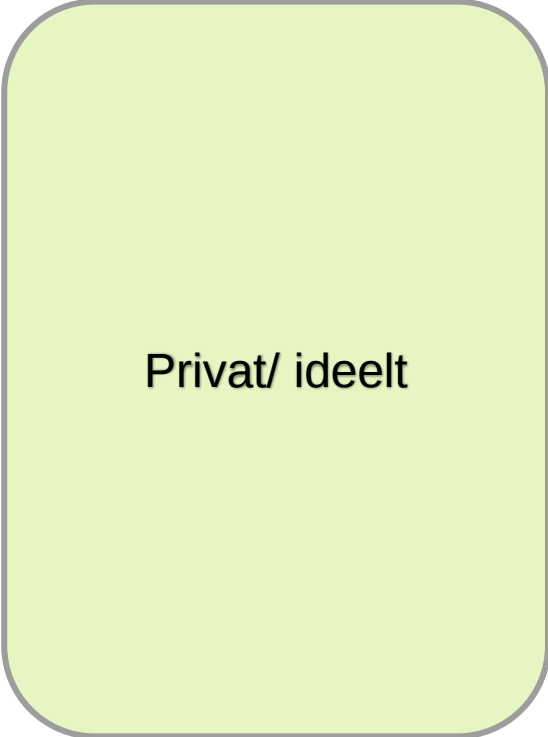
Svenska staten.

Via reglering till
myndigheter .
(årliga anslag)

Nationella stöd som berör skogsmark:

- Nokås
- Ädellövstöd
- Återvätning
- Rådgivning
- Brandstöd (tillfälligt)
- Lona
- Restaureringsstöd

Olika stödformer och finansiering

Privat/ ideelt

Stöd som berör skogsmark ges av flera mindre fonder och stiftelsen, ex:

- Våtmarksfonden
- Stiftelsen Skogssällskapet
- Flertal fonder som finansierar forskning

NOKÅS

- Skogsstyrelsens stöd till natur- och kulturmiljövård i skogen

www.skogsstyrelsen.se/nokas

Syftet med stödet

Aktiva åtgärder för att bevara, restaurera och återskapa värdefulla natur- och kulturmiljöer.

- Åtgärder ska bidra till att miljömålet Levande skogar uppnås.
- Stöd lämnas till åtgärder som är angelägna ur allmän synpunkt och som går utöver skogsvårdslagens krav på natur- och kulturhänsyn.
- Stöd prioriteras till områden frivilligt avsatta från skogsproduktion.



Tre huvudinriktningar för stödet

- Åtgärder för ökad biologisk mångfald
- Våtmarker och vattendrag
- Kulturmiljövård och sociala värden



Foto: Hans Haraldsson



Foto: Kenneth Johansson



Foto: Leif Milling

Åtgärder för ökad biologisk mångfald



Foto: Ola Runfors

Naturvårdande skötsel

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader. Beviljat stödbelopp begränsas till högst 13 000 kr/ha för arealrelaterade åtgärder som görs utanför värdekärnor.

Naturvårdsbränning

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader, max 20 000 kr/ha

Plantering på nedlagd jordbruksmark

- Ersättningsnivå 50 % av godkända kostnader, max 40 000 kr/ha

Skogsbryn, kantzoner och mosaikmark

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader. Beviljat stödbelopp begränsas till högst 13 000 kr/ha för arealrelaterade åtgärder som görs utanför värdekärnor.

Åtgärder för ökad biologisk mångfald

Stängsling kring värdefull, naturlig lövföryngring samt uppsättning av nätburar

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader

Nedtagning och bortforsling av stängsel

- Schablonersättning 25 kr/m

Stängsling för skogsbete

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader

Åtgärder för att gynna arter som ingår i åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader



Foto: Linda Vålberg

Våtmarker och vattendrag

Anläggning av grund våtmark

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader. Max 20 000 kr/ha.

Hydrologisk återställning/ försumpning

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader. Max 20 000 kr/ha.

Ta bort vandringshinder i vattendrag

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader

Åtgärder i vattendrag

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader

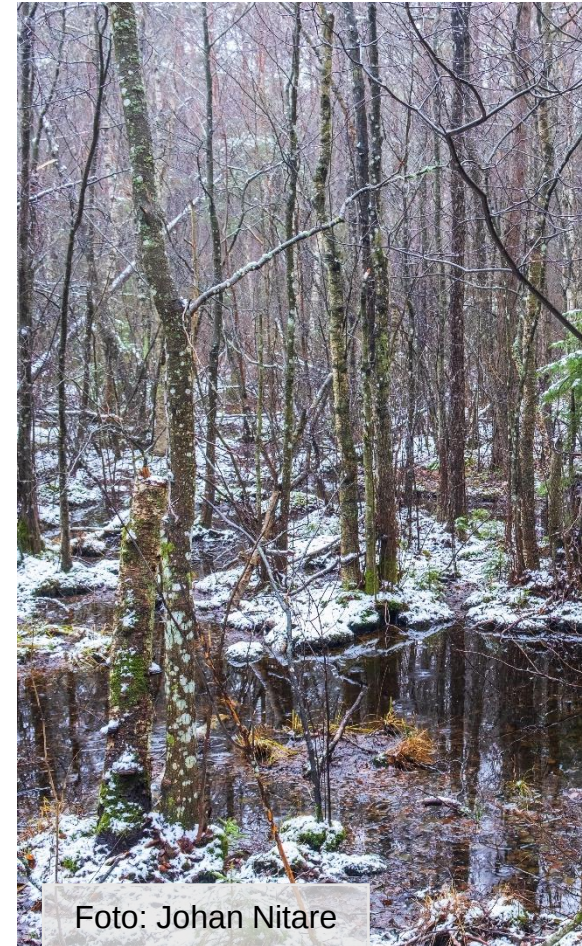


Foto: Johan Nitare

Kulturmiljövård och sociala värden i skogen



Biologiskt kulturarv

Friluftsanordningar

Sikthuggning

Sköta skoglig kulturmiljö

Stigar

- Ersättningsnivå 70 % av godkända kostnader. Är stigen kortare än fem kilometer finns ett schablonbelopp på 10 kr/åtgärdad meter.

Ädellövskogsbruk

<https://skogsstyrelsen.se/adellovsstod/>

Syftet med stödet



Stödet syftar till att kompensera skogsägare för de merkostnader som Skogsvårdslagens regler om ädellövskog medför.



Med ädla lövträd och ädellövskog avses detsamma som i 22–23 §§ skogsvårdslagen (1979:429).



Minsta areal som räknas som ädellövskog är 0,5 hektar. Även intilliggande ädellövskog räknas med.

Åtgärder för att anlägga ädellövskog och annan vård av ädellövskog



Föryngring av befintlig ädellövskog

- stödnivå 80% av godkända kostnader

Nyetablering av ädellövskog

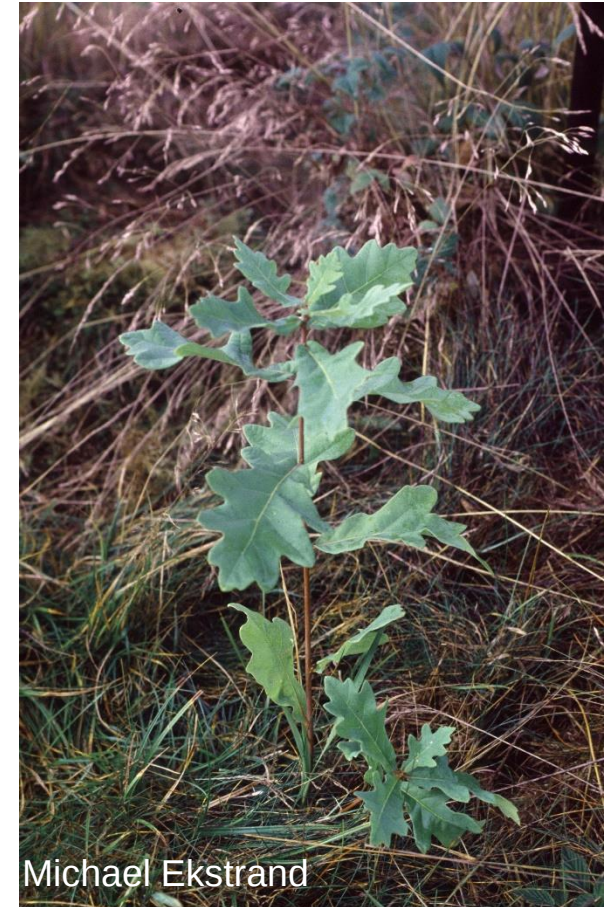
- stödnivå 80% av godkända kostnader, max 70 000 kr/ha

Sätta upp stängsel

- fast ersättning på 100 kr/m.

Annan vård av ädellövskog än röjning

- stödnivå 80% av godkända kostnader



Röjning, gallring, ta ned stängsel

Röjning av plantskog eller ungskog

- stödnivå 60 % av godkända kostnader.

Gallra fram ädellövskog ur annan skog än ädellövskog

- stödnivå 10 000 kr/ha.

Ta ned och forsla bort nätstängsel med en höjd av minst 160 centimeter

- stödnivå 25 kr/m.



Heléne Andersson

Återvätning

<https://www.skogsstyrelsen.se/miljo-och-klimat/skog-och-klimat/atervatning-av-torvmark/>

Syftet med återvätningsavtal



Återvätning är en kostnadseffektiv klimatåtgärd som också har positiva effekter på den biologiska mångfalden. Återvätning genomförs främst på **bördiga torvmarker**.



Återvätningsavtal innebär att ersättning betalas ut för minskad markvärde. Skogsstyrelsen ombesörjer att dikespluggningen blir utförd enligt den plan som finns med i avtalet. Skogsstyrelsen står för kostnaden för både planeringen och genomförandet av pluggningen.



Återvätning innebär att grundvattennivån på en plats höjs för att minska utsläppet av växthusgaser. Avtalstiden är 50 år.

Avtalet innebär ingen begränsning när det gäller nyttjandet av de träd som växer på marken som återväts.

Återvätningsavtal. Ersättningar

Engångsersättning för minskat markvärde, kronor per hektar

Län	Bonitet			
	Låg bonitet	Mellan	Hög bonitet	Mycket hög bonitet
Norrbotten Västerbotten	1 750	1 750	5 250	6 825
Jämtland Västernorrland	1 750	5 250	8 750	11 375
Dalarna Gävleborg	3 500	7 000	12 250	15 925

Kompetensutveckling. Projektstöd



Medfinansieras av
Europeiska unionen

<https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/stod-och-bidrag/stod-for-kompetensutveckling-2023-2027/>

Stöd till kompetensutveckling 2023-2027

- Kompetensutveckling för verksamma inom skogsbruksföretag
- Kans sökas av företag, kommuner, regioner, myndigheter, organisationer och föreningar.
- Syftet är att anordna kompetensutveckling för andra än egen personal. Det kan vara kurser och utbildningar för verksamma inom skogsbruket

Kompetensutvecklingsområden som kan få stöd:

- Minskad förurning
- Förebygga effekter av klimatpåverkan
- Ökad biologisk mångfald i skogen
- Skogsskötsel med hänsyn till miljö- och sociala värden samt kulturmiljön
- Motverka markskador inom skogsbruk
- En viltstam i balans
- Skogens påverkan på vatten

Söks utifrån utlysningar.
Kommande utlysningar:

- Natur- och kulturvårdande skötsel och grön infrastruktur.
- Utlysningen omfattar 12 miljoner kronor och är planerad till våren/sommaren 2025.

Stöd av mindre betydelse

- EU-regel för att förhindra stöd som kan snedvrider konkurrensen (s.k. försumbart stöd, de minimis)
- Max 300 000 euro innevarande och två föregående räkenskapsåren
- Stödsökande + anknutna företag eller personer

[Skogsstyrelsen - Om stöd av mindre betydelse](#)

Frågor



Tack för uppmärksamheten!

Maja Ramström

Stödansvaring Skogsstyrelsen

maja.ramstrom@skogsstyrelsen.se